

یوه ورځ د شاتود مچو سپل د خپلې ملکې دربار
ته راغلو او فریاد یې وکړه، "ملکې بی بی! مونږ
په غونډه کال بوټي په بوټي، غوټی په غوټی
او گل په گل وگرځو او رس جمع کړو." ①

خو هائي افسوس! چي چاتا مېلو راشي او
په يو شرپ کښې ټول گيښ هپ دپ کړي او
مونږ ورته بڼه خله پاتې شو - د دې څه لار
راوېستل پکار ده-

ملکي د ځنگل ټولو ځناورو، مارغانو او ونو
پوټو ته دا مسئله وړاندې کړه او پوښتنه يې
وکړه، "تاسو کښې څوک څوک د دې مسئلې
په حل کولو کښې زمونږ مرسته کولې شي؟"
د نښتر ونې، کارغه، شادو او نورو ملگرو
ورسره د خپلې مرستې لوظ وکړو.

مېلو چې د تازه شاتو مگگ و لیده نو په خله
کښې يې ورته اوبه راغلي- ځان سره يې ووئيل،
”واه واه! تازه او خواړه شات ډېر خوندور وي-“
هغه په زړه کښې ډېر خوشحاله وه.

مبلو چي ڇنگه د شاتو گگ ته نزدې شو نو
شادو په چغو ٽول خبر ڪړل-
راغے مبلو راغے د شاتو غل دے راغے
په ځنگل کښي د مبلو د راتلو خبر د اور په
شان خور شه-

د نښتر ونه چې څنگه خبر شوه نو خپل ټول
سربښ يې د مېلو په لار کښې واچول- مېلو
چې څنگه قدم واخسته نو پښې يې په سر بښو
کښې ونښتې- مخکښې قدم اخستل ورته
گران شول- هغه چغه کړه، ”وئ وئ زما پښې،
وئ وئ زما پښې.“

په ډېره گرانه يې پښې د سرپښو نه خلاصې
کړې او گبين پسې يې په روانه کښې ووئيل،
”نن که هر څه کېږي خو زه به دا شات خا مخا
خورم.“

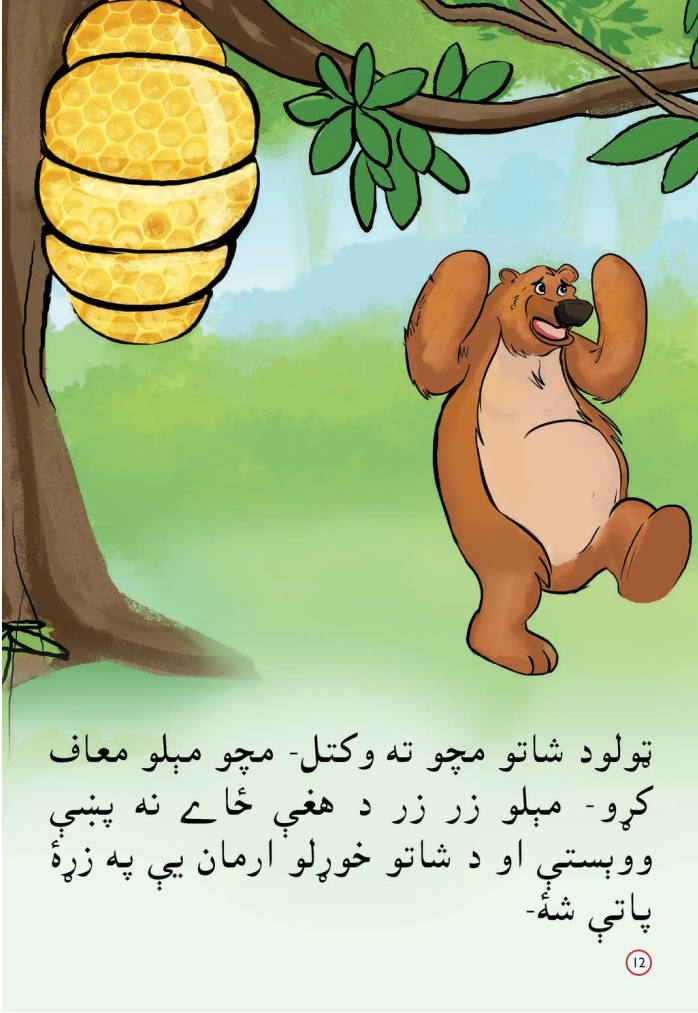
خو چې څنگه لږ مخکښې شه او گبين ته ور
نزدې شو نو کارغان پرې راغوته شول- او په
ټونگو ټونگو يې سور کړو- مېلو د لاده باده
پرېوته-

په دې کښې د ځنگل نور ځناور هم راوړسېدل-
ټول په مېلو راپره شول- لومړې ترې تپوس
وکړو، ”بيا به شات پټوي؟“

ژوبل مېلو ووئیل، ”ما معاف کړئ، بیا به چرې
هم بې تپوسه شات نه خورم“-

تولود شاتو مچوته وکتل- مچو مبلو معاف
کرو- مبلو زر زر د هغې حَآء نه پنبې
ووبستې او د شاتو خوړلو ارمان یې په زړه
پاتې شه-

بگ بکس

د دوہم جماعت د پاره

پاکستان ریډنگ پراجیکټ (USAID-funded Pakistan Reading Project) پینځه کلن پروگرام دے چی، د بین الاقوامی ترقی د پاره امریکائی ادارہ (USAID) به مدد سره چلیږي. د دي پروگرام مقصد به پاکستان کښي د صوبائي او علاقائي تعليمي محکمو به تعاون سره د ډډه کوونکیو د لوستلو مهارتونو نه ښه کول دي. به دي لړ کښي پاکستان ریډنگ پراجیکټ د زده کوونکیو د پښتو لوستلو مهارتونو د پرمختگ د پاره مختلف تکنیکي، تعليمي او د ښودني مواد تيار کړي دي.

بگ بکس د دي تعليمي موادو يو مهمه برخه ده. د 24 هفتو د پاره 12 بگ بکس ليکلي شوي دي. يو بگ بک به په دوو هفتو کښي لوستلي شي. استاذان به دا بگ بکس د 'اوچت اواز' په طريقه لولي. د هر بگ بک په وروستي مخ د استاذانو د پاره د دي هفتو د لوستلو مهارتونو سرگرمي ورکړي شوي دي. استاذان دي په هفتو کښي دوه ورځي دا سرگرمي ضرور وکړي. د بگ بک لوستلو په وخت د دي خبري خيال وساتن چي ماشومانو ته ټوله قيصي واوړولي شي. د دي کتابونو ليکلو په وخت مختلف اصول د نظر لاندې ساتلي شوي دي. مثلاً د مخصوصو موضوعاتو انتخاب، د ماشومانو ذهني سطح، ساده او مناسب ټکي او د ماشومانو دلچسپي برقرار ساتلو د پاره واضحه تصويري ځاکی پيش کول وغیره.

د دي محنت په نتيجه کښي به استاذان د ماشومانو د لوستلو مهارتونو نه مثلاً صوتي اگهي، د غږنو علم، د ټکيو ذخيړه، د لوستلو رواني، او د تفهيم صلاحيتونو ته وده ورکړي شي. دا کتابونه به په خصوصي توگه د لائبريريو برخه وي چي راتلونکي ماشومانو ترې هم کښي تير لاسه کړي او د پښتو په لوستلو کښي به د دلچسپي دا سلسله هم روانه وي. مونږ هيله لرو چي د بي اربي دا محنت د خيبرپښتونخوا په پرائمري سکولونو کښي د لوستلو معيار ښه کولو کښي معاون ثابت شي.

پاکستان ریډنگ پراجیکټ کښي لاندني تعليمي او د ښودني مواد شامل دي:

- بگ بکس
- سبقي منصوبي
- فلپس کارونه
- وډيويز
- د ارکانو چارټونه

د چپايي په وخت د دي موادو د هر قسمه غلطی نه د پاک ساتلو د پاره به زړه پورې کوشش شوه دے. بيا هم که چري د لوستلو په وخت تاسو نه په دې کښي څه قسمه غلطی ښکاره شوه نو مهرباني وکړئ د دي باره کښي زړ تر زړه د پاکستان ریډنگ پراجیکټ ضلعي يا صوبائي دفترونه خبر کړئ. د دي تعاون د پاره به مونږ ستاسو مننه کوؤ.

استاذانو د پاره لارښوونې

نوبت استاذان دي هره ورځ ماشومانو ته ټوله قېصې اوروي او په لاندیني لارښوونو دي عمل کړي.

دويمه ورځ

(د ارکانو مشق)

د لوستلو نه مخکېنې

« به سر پايه د مېلو تصوير وښايي او تېوس وکړئ. ستاسو زبه کښې دې څه وائي؟ »

د لوستلو په وخت

« په 3 مخ د 'کارغه او شادو' تصوير وښايي او تېوس وکړئ. ستاسو زبه کښې دي ته څه وائي؟ »
 « په 6 مخ جمله 'خان سره يې ووتل. واه واه، نازه او خواږه' شات پور خوند وړ وي. ولولئ او ماشومانو ته په خپله زبه کښې دا جمله د لوستلو ووايئ؟ »
 « په 11 مخ ودرېږئ او جمله د تاتراو او د لب و لهجې ښکته پورته والي سره ولولئ. بيا به شات پتوي؟ ماشومانو ته خپله زبه کښې دا جمله د لوستلو ووايئ »

د لوستلو نه پس

« ماشومانو ته هم اواز ټکي جوړولو ووايئ ټکي رس، کال، اوږه، زڼه، گل، ټول »

درېمه ورځ

خبرې اثرې پېښ گوښې اوساږه معلومات،

د لوستلو نه مخکېنې

« ماشومانو ته د قېصې د سرپايې ښودلو په وخت تېوس وکړئ »
 « ستاسو په خيال دي قېصې کښې به څه شوي وي؟ »
 « تاسو د مېلو په جمله قېصې اورېدلي ده؟ »

د لوستلو په وخت

« د 1 مخ تصوير ښودلو په وخت تېوس وکړئ. چې په دې تصوير کښې د شاتو مچې څه کوي؟ »
 « په 4 مخ تصوير وښايي او تېوس وکړئ چې د مېلو په جمله کښې اوږه واي رانغلي؟ »

د لوستلو نه پس

« د خپلې مرستې د دوو سوالونو تېوس وکړئ »
 « د شاتو مچې چرته وسېدي؟ د هغوي خوراک څه وو؟ »
 « د شاتو مچې چرته وسېدي؟ »
 « د هغوي خوراک څه ؤ؟ »
 « د شاتو مچې ملکې له ولې ورغلي؟ »
 « د قېصې په اخر کښې څه وشول »

درېمه ورځ

(د ټکيو پېنگه محاورې او اصطلاحات)

د لوستلو په وخت

« په 2 مخ جمله 'جانا مېلو راشي او په يوه پېره کښې ټول گيښ هب دې کړي او موږ به څه پاتې شو' استعمال کړئ او يو مثال ورکړئ لکه 'عمران چې پوله روغې په ځله کړه نو عامر ورته بله ځله پاتې شه.' اوس د جمله جوړولو په وخت د ماشومانو مرسته وکړئ. »
 « په 7 مخ جمله 'مېلو چې د نازه شاتو گيښ و ليدو نو په ځله کښې يې ورته اوږه راغلې.' او د ماشومانو د پوهې د پارو د پورې چلې مثال ورکړئ لکه 'گل بانو چې گلاب جامن خوړو نو د گلانو ورته په ځله کښې اوږه راغلې.' په جمله جوړولو کښې د ماشومانو مرسته وکړئ. »

د لوستلو نه مخکېنې

« د شاتو مچو مشره څوک ده؟ »
 « د شاتو مچې څنگه شات جوړوي؟ »

د لوستلو په وخت

« مېلو ولې شات پتول؟ »
 « د مچو مدد د پارو د تولو نه مخکېنې څوک ميدان ته شول؟ »
 « که تاسو د شاتو مچو دوستان وئ نو تاسو به څنگه د هغوي مدد کولو »

د لوستلو نه پس

« د قېصې کومه برخه ستاسو وپره خوښه شوه؟ »
 « تاسو هم د يو بل مدد کوئ؟ څنگه؟ »

www.pakreading.org

This publication is made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). It is produced by the USAID-funded Pakistan Reading Project in collaboration with the provincial/regional government. The contents are the sole responsibility of the project and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

د دې موادو خپرولنه د امریکایي خلکو په مرسته د امریکایي ښارني لارښوونې ادارې (USAID) له لاسه ممکن شوې ده. دا مواد یې اېښ او په پاکستان کې د پراختیا د صوبایي ادارې له خوا خپرونه په مرسته او شرکت سره تیار کړې دي. د دې موادو ټوله لومړه واری د پاکستان ریډنگ پراجیکټ ده او د خپورونې ټول حقونه یې اېښ او په امریکایي حکومت د نظریې مخکښ کوي.